

tinărilor Tom (Adrian Năstase), care ar vrea să spargă cercul responsabilității familiale, pentru a pleca să-și întîmpine propriul destin, al realizării de sine: asistăm, cu ironic muțiată de caldă și duioasă înțelegere, la străduințele mamei (Aristița Diamandi) de a-și mărita fiica, și înfiorați de atita puritate și putere de dăruire, sufocate de suferința morală datorată defectului fizic, ale fiicei (Liana Ceterchi).

A impresionat, în special, jocul Liane Ceterchi, de o plasticitate tulburătoare. Ea a imprimat personajului său o excesivă timiditate. În universul familial, claustrat, mișcările ei poartă în ele o anume lentoare și teamă. Parcă mîngie o aură a obiectelor și oamenilor. E vorba de un transfer de substanță psihică asupra lumii obiectelor înconjurătoare. „Menajeria de sticlă”, micile obiecte casabile, pe care le apucă cu nemărginită gingășie și grijă, sînt materializări ale fragilității ei sufletești. Cuvintele sînt roștite după lungi ezitări și doar atunci cînd cătă, tulburată de surpriză, la fostul său coleg de școală — strălucitorul Gim (Augustin Brînzăș) — roștește precipitat. Cuvintele par înaripate de dorința imperioasă de a fi în acord cu cel pe care îl iubește în taină. Și înțelegem că în trupul ce se mișcă cu sfin-găcie și teamă și în sufletul retractil, parcă dezorientat, se poate aprinde o pasiune puternică și vie; și înțelegem că timiditatea excesivă este doar veșmîntul castității și al iubirii.

În rolul mamei — rol lucrat în contrast cu cel al fiicei, pentru un bun echilibru dramatic — Aristița Diamandi se mișcă

Augustin Brînzăș (Jim) și Liana Ceterchi (Laura)

dezinvolt, lăsînd doar în cîteva momente să se străvadă, prin multa limbuție, durerea soției nerealizate. În fine, Adrian Năstase (Tom) și Augustin Brînzăș (Jim) își joacă cu acuratețe rolurile, poate, mai puțin generoase, dar care s-ar fi cerut, parcă, adîncite.

Constantin Radu-Maria

Rezultat:

29+2

Privit prin prisma calității, a posibilităților pe care le-a oferit celor 29 de absolvenți ai claselor de actorie și celor doi absolvenți ai clasei de regie, pentru a-și dezvălui talentul și a-și afirma vocația, repertoriul din acest an al Studioului I.A.T.C. s-a arătat cuprinzător, serios, responsabil. El a cuprins partituri grele, de mare varietate tematică și stilistică, cu opere de Shakespeare, Ibsen, Musset, Brecht, Tennessee Williams, Dumas-Sartre. Numele a doi autori români, Laurențiu Fulga și D. R. Popescu, s-au alăturat clasicii, piesele lor, *E vinovată Corina* și *Piticul din grădina de vară*, răspunzînd exigențelor metodologice ale pedagogiei artistice.

Bune, foarte bune, inegale, discutabile, spectacolele-studiu ale actualei stagiuni au fost în măsură să exprime și linia școlii românești de interpretare, și experiențele novatoare, căutările stilistice, deschiderile către direcții noi, tendințele către un joc modern, orchestrat după gustul contemporan.

În modalități diverse, în montări îndrăznețe, chiar scăpărătoare, dar și în altele mai puțin strălucitoare, toate, cu piese dificile, am încercat să-i descoperim pe viitorii noștri actori, talentele de pe acum afirmate plenar, vîndînd maturitate profesională, cît și speranțele încă incerte.

Use cum se arată și în cronica detaaliată pe care o publicăm în acest număr, *Romeo și Julieta*, în regia Cătălinei Buzoianu, reprezintă un bun spectacol-studiu, înmănunchind o echipă-laborator, un exercițiu artistic util. Raportată la misiunea Institutului, conceput ca un laborator de cercetări în arta teatrului, creuzet de forme noi, îndrăznețe, în care să apară demonstrații de virtuozitate, antrenamentul fizic, căutarea și aplicarea unui nou stil de joc, reprezentarea Cătălinei Buzoianu se cuvine apreciată. Spectacolul are, neîndoios, calități, valori de teatralitate modernă, care pot trezi chiar entuziasm. Personal, cred, însă, că se exagerează foarte mult atunci când unii încearcă să facă din acest spectacol un etalon al căutărilor novatoare, considerându-l ca un pas înainte în exegeza noastră shakespeareană. Spectacolul de la Institut e deficitar sub raportul rigorilor profesionale, discutabil în excesele sale de violență, în exacerbară cinismului și a cruzimii, în simplificarea vulgarizatoare a textului, deci, a lumii shakespeareane. Mari speranțe, tineri de autentici și originali talent, precum Adrian Pinteau, Mariana Buruiană, Mirela Gorea, Adriana Trandafir, mi s-a părut că nu au dat, în această viziune regională ce-i încorsetează, măsura reală a capacității lor. Bineînțeles, fiecare și-a demonstrat întrucâtva personalitatea, dar efortul artistic de a compune lumea lăuntrică a eroilor s-a soldat cu rezultate minime.

O montare de real interes, înscrisă în zona spectacolului politic-agitatoric, susținută cu mijloace de expresie moderne, a fost realizată de clasa germană, cu piesa *Tobe în noapte* de Bertolt Brecht. Reprezentația își propune solicitarea maximă a talentului și a inteligenței interpreților (regia, Ioan Taub), oferind un cadru scenic propice evidențierii calităților absolvenților-actori, destinați teatrelor germane din țara noastră.

Asupra spectacolului *Kean* de Jean Paul Sartre, pus în scenă de clasa conf. Marin Moraru (asistent, Adriana Popovici) am referit altă dată. * *Kean* este și el unul dintre bunele spectacole-studiu ale stagiunii Institutului, un temeinic și echilibrat exercițiu artistic. Aici, un grup de absolvenți dintre cei mai înzestrați ai promoției actuale (Marcel Iureș, Nicolae Urs, Ara Flămânzeanu) își afirmă, cu simplitate, dar în mod profund, resursele, nivelul profesional.

Cu aceeași favorabilă impresie, ne oprim și asupra spectacolului *Nora* de Ibsen, pregătit de aceeași clasă. Opera ibseniană cuprinde roluri-cheie pentru repertoriul cu care, sperăm, tinerii se vor întîlni, în teatre. Lîmpețe și unitar, cu accentele dramatice bine distribuite, spectacolul i-a obligat pe interpreți să aducă în scenă compoziții vii, portrete desenate în linii epurate. A fost ocolită paștișă, s-a optat pentru sugestic, s-a încercat instalarea unui nou tip

de convenție, cu publicul; valoarea interpretativă e conferită de esența personajului, și nu de intruchiparea lui naturalistă. Susținută de o gândire matură, compoziția realizată de Mihaela Găgiu, în rolul titular, impresionează prin nivel profesional, prin siguranță tehnică. Concludent pentru cîștigurile școlii de actorie, pentru bunele tradiții realiste ale jucării clasiceilor, spectacolul impune, în ansamblul său, personaje complexe, nuanțate, în relații scenice clare. I-am reținut pe Constantin Brânzea (Torwald) și pe Mihaela Mitrache-Lupu (Doamna Linde). S-au afirmat surprinzător și doi studenți din anii mai mici: Oswald Gayer din anul III, în Doctorul Rank, rol susținut cu maturitate artistică și cu o bună stăpînire a tehnicii teatrale, și Cristian Ieremia, tot din anul III, în Krogstadt, interpretat cu bogate resurse de expresivitate.

Un admirabil exercițiu de stil, rafinat și elegant, o manifestare de joc proaspăt, binevenit, amintindu-ne cîteva dintre regulile de bază ale școlii de teatru (nuanțele psihologice, armonizarea scenică a cuvîntului cu gestul și cu mișcarea) a fost minireprezentarea oferită de clasa conf. Sanda Manu (lector, Geta Angheluță), cu piesa *Un capriciu* de Alfred de Musset. Excelente au apărut cele două portrete feminine, intruchipate sincer și inteligent, cu grație și cu detașare ironică, de către Angela Spiridon (contesa de Chavigny) și Rodica Postelnicu (doamna de Léry). În rolul ingrat al contelui de Chavigny, Ion Ștefan a schițat discret, cu un subtil simț al umorului, caracteristicile omului de lume, distrat, blazat în fața capriciilor și a cochetăriilor femeiești.

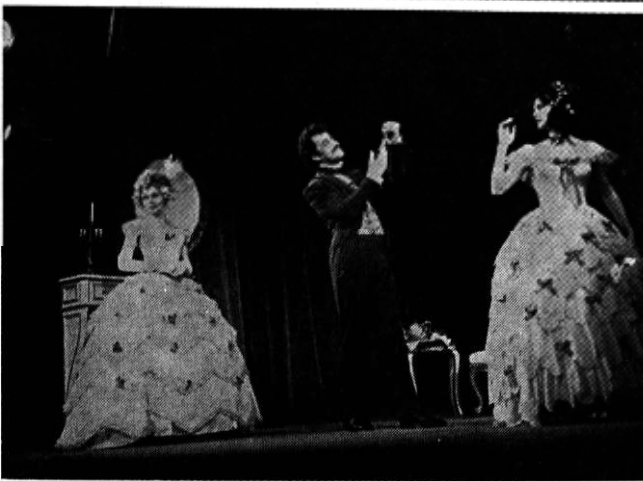
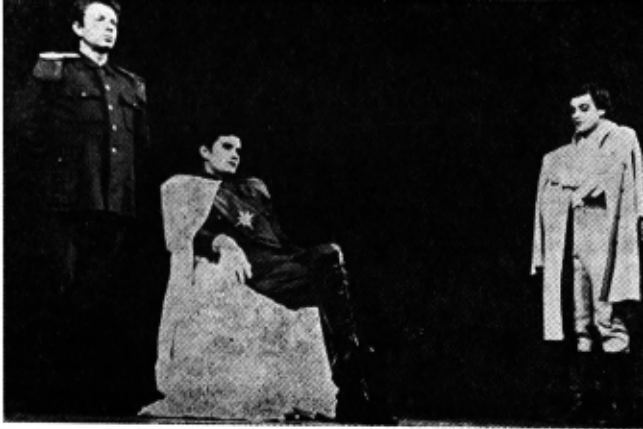
Piticul din grădina de vară, clasa conf. Amza Pellea (asistent, Alexandru Lazăr), mărturisește buna intenție de a da relief ideilor și semnificațiilor piesei; formula scenică e simplă, adecvată speciei teatrului politic, eroic, propice familiarizării studenților cu drama actuală, cu problematica ei complexă, cu atmosfera de emoție dureroasă. Atitudinile etice se dezvoltă în metafore și în simboluri cu reale semnificații politice și sociale. O montare pe măsura caracterului programatic al preocupărilor pedagogice și artistice, menite să cultive devotamentul pentru dramaturgia originală, pentru valorificarea ei.

În ciuda argumentelor teoretice, expuse în caietul-program, montarea piesei *Avram Iancu*, scrisă de studentul Mihai Mănuțiu, nu e, după părerea mea, o izbîndă, nici o realizare semnificativă, capabilă să releve talentul, fantezia și pregătirea profesională a celor doi regizori tineri, Mihai Mănuțiu și Alexandru Dabija, absolvenți ai clasei de regie (condusă de Gh. Vitanidis și de Cătălina Buzoianu). Debutul scriitoricesc al tînarului regizor Mihai Mănuțiu nu a relevat calitățile literare în stare să ofere colegului său, Alexandru Dabija, premisele unui spectacol concludent. Beprezentația păcătuiește (ca și

* „Teatrul”, nr. 1/1978.

Mihaela Mitrache-Lupu (Doamna Linde) și Mihaela Gagi (Nora), în „Nora“ de Ibsen (sus); scenă din „Avram Iancu“ de Mihai Mănuțiu, cu Ely Măguleanu, Dinu Manolache și Adrian Pinte (dreapta, sus); „Un capriciu“ de Musset, în interpretarea Rodicăi Postelnicu, a lui Ion Ștefan și a Angelei Spiridon (dreapta, jos)

textul) prin schematism, prin simplificarea cadrului istoric, a conflictului și a personajelor, printr-o expunere livrescă, naiv-didactică, prin exces de mitologizare, care încețoșează poeticul. Deși schițată sumar, figura lui Avram Iancu a căpătat viață, în spectacol, prin interpretarea lui Adrian Pinte, sugerând câteva elemente ale chipului simbolic dorit de autor. Nu Avram Iancu, ci cele două montări originale și interesante, realizate în cursul anului trecut, comentate, la timpul potrivit, în revista noastră — *Oedip salvat* de Radu Stanca, în regia lui Mihai Mănuțiu, și *Răzula* de Ph. Massinger (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț), în direcția de scenă a lui Al. Dabija — reprezintă atestatul profesional cu care cei doi regizori-absolvenți își asigură intrarea pe scena mare.

Cronicile care preced însemnările noastre, ca și sumara privire de ansamblu asupra stagiunii I.A.T.C., ne confirmă existența unei promoții dintre cele mai bune. Catedrele de

actorie își pot defini, acum, activitatea drept mulțumitoare; procentul nereușitelor, al nerealizărilor, al manifestărilor mediere (în producțiile de ansamblu, ca și în comportamentul individual) a fost mult redus față de anii precedenți.

Enunțând încă o dată numele tinerilor pe care i-am reținut și apreciat la examenele din acest an (Adrian Pinte, Marcel Iureș, Mariana Buruiană, Diana Lupescu, Mirela Gorea, Mihaela Gagi, Valentin Teodosiu, Nicolae Urs, Angela Spiridon, Rodica Postelnicu, Ara Flămânzeanu, Adriana Trandafir, Constantin Brânzea, Paul Gheorghiu, Micaela Caracaș, Ion Ștefan, Liana Ceterchi, Aristița Diamandi, Viorica Mischilea, Magdalena Cernat), alături de absolvenții clasei germane (Michael Bleiziffer, Herbert Schmidt, Cristina Hoffmann, Raimund Binder), putem conchide că, iată, pleacă spre scene, în teatrele țării, un bogat mănunchi de talente, cărora le prevedem o frumoasă carieră profesională.

Valeria Ducea